

L202509300032TD3418

ថ្ងៃ អង្គារ ១២ កើត ខែ មិថុនា ឆ្នាំម្សាញ់ សប្តស័ក ព.ស.២៥៦៩
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ២០២៥

**សេចក្តីណែនាំ
ស្តីពី**

**នីតិវិធីនៃការកាត់ត្រា និងប្រកាសពន្ធចំពោះប្រតិបត្តិការកើតឡើង
និងបានកាត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យមុនការទូទាត់ប្រាក់**

អនុលោមតាមមាត្រា៦ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ និងកថាខណ្ឌ១ នៃប្រការ៤៣ និងកថាខណ្ឌ១ នៃប្រការ៥៩ នៃប្រកាសស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូល អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវអនុវត្តវិធានគណនេយ្យតាមស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ នៃកម្ពុជា ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ និងត្រូវកាត់ត្រាចូលបញ្ជីគណនេយ្យនូវរាល់ប្រតិបត្តិការតាមលំដាប់ដែល ប្រតិបត្តិការទាំងនោះបានកើតឡើង។ ដោយឡែក សម្រាប់គោលដៅនៃពន្ធកាត់ទុក អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកាត់ត្រាចំណាយបង្គរ ជារៀងរាល់ខែទៅតាមលទ្ធផលនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចដែលជាប់ទាក់ទិនទៅនឹងខ្ទង់ចំណាយនោះបានកើតឡើង ទោះបី ខ្ទង់ចំណាយនោះត្រូវបានទូទាត់ ឬមិនទាន់បានទូទាត់ក្តី ហើយប្រតិបត្តិការណាមួយដែលជាកម្មវត្ថុនៃពន្ធកាត់ទុក ដែល បានឬត្រូវកាត់ត្រា ចាត់ទុកថាបានទូទាត់។

ដូចនេះ ដើម្បីធានាបានប្រសិទ្ធភាព និងសង្គតិភាពក្នុងការអនុវត្តចំពោះប្រតិបត្តិការកើតឡើង និងបានកាត់ត្រា ក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យមុនការទូទាត់ប្រាក់ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ សូមធ្វើការណែនាំបន្ថែមលើនីតិវិធីនៃការកាត់ត្រា និង ការប្រកាសពន្ធដូចខាងក្រោម៖

I. ទម្រង់សក្ខីបត្រ

អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានប្រតិបត្តិការចំណូល/ចំណាយបង្គរ ត្រូវកាត់ត្រាដោយយោងសក្ខីបត្រចុះបញ្ជី (Purchase/Sale Voucher) ដែលមាននិទ្ទេសយ៉ាងតិច ដូចខាងក្រោម៖

- ឈ្មោះសក្ខីបត្រ
- លេខសក្ខីបត្រ និងកាលបរិច្ឆេទ
- លេខកូដគណនី និងអនុគណនី
- ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលកាត់ត្រាខាងឥណពន្ធ និងឥណទាន
- សេចក្តីបរិយាយ
- ឈ្មោះ ហត្ថលេខា របស់អ្នករៀបចំ និងកាលបរិច្ឆេទ
- ឈ្មោះ ហត្ថលេខា របស់អ្នកអនុម័ត និងកាលបរិច្ឆេទ។

II. ការកាត់ត្រាប្រតិបត្តិការចំណាយបង្គរ

ប្រសិនបើមានការកាត់ត្រាប្រតិបត្តិការចំណាយបង្គរ ហើយបន្ទាប់មកទទួលបានវិក្កយបត្រចំណាយជាក់ស្តែង ពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ សម្រាប់គោលដៅប្រកាសពន្ធប្រចាំខែ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវធ្វើការកាត់ត្រា និងប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធ ដូចខាងក្រោម៖

ទំព័រទី ១ នៃ ៣

L202509300032TD3418

ក. ការកាត់ត្រាប្រតិបត្តិការចំណាយបង្គរ

១. អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកាត់ត្រាចំណាយបង្គរ ដោយយោង លេខសក្ខីបត្រចំណាយ កាលបរិច្ឆេទ ទឹកប្រាក់ និង បរិយាយ នៅក្នុងបញ្ជីទិនានុប្បវត្តិទិញ។
២. អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានកាត់ត្រាចំណាយបង្គរ ដែលទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ពីបុគ្គលជាប់អាករ មិនអាចកាត់ត្រា ឥណទានអតិបត្តិការចំណែកនៃចំណាយដែលបានបង្គរនោះទេ ដោយអ្នកជាប់ពន្ធមិនទាន់ទទួលបាន វិក្កយបត្រអាករនៅឡើយ។
៣. ចំពោះចំណាយបង្គរទាំងឡាយណា ដែលជាកម្មវត្ថុនៃពន្ធកាត់ទុក ដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៤៤ និងប្រការ៤៥ នៃប្រកាសស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូល អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកាត់ត្រានៅក្នុងបញ្ជីពន្ធកាត់ទុក និងត្រូវប្រកាស បង់ពន្ធទៅតាមប្រតិបត្តិការនីមួយៗ ស្របតាមច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីពន្ធដារ ជាធរមាន។

ខ. ការកាត់ត្រាចំណាយតាមវិក្កយបត្រជាក់ស្តែងលើប្រតិបត្តិការបានបង្គររួច

១. នៅពេលដែលអ្នកជាប់ពន្ធទទួលបានវិក្កយបត្រចំណាយជាក់ស្តែងពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ដែលទាក់ទិននឹង ប្រតិបត្តិការដែលបានបង្គររួច អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកាត់ត្រាចំណាយនោះនៅក្នុងបញ្ជីទិនានុប្បវត្តិទិញ ដោយត្រូវ យោងទៅលេខសក្ខីបត្រចំណាយបង្គរទាក់ទិន (មួយឬច្រើន) ដែលបានធ្វើការប្រកាសនៅក្នុងបញ្ជី ទិនានុប្បវត្តិទិញរួច។
២. ចំពោះចំណាយតាមវិក្កយបត្រជាក់ស្តែងដែលជាកម្មវត្ថុនៃពន្ធកាត់ទុក អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកាត់ត្រានៅក្នុង បញ្ជីពន្ធកាត់ទុក ដោយត្រូវយោងទៅលេខសក្ខីបត្រចំណាយបង្គរទាក់ទិន (មួយឬច្រើន) ដែលបានធ្វើ ការប្រកាសនៅក្នុងបញ្ជីពន្ធកាត់ទុករួច។
ក្នុងករណីមានទឹកប្រាក់លម្អៀងរវាងចំណាយបង្គរ និងចំណាយតាមវិក្កយបត្រជាក់ស្តែង ត្រូវអនុវត្តដូច ខាងក្រោម៖
 - ប្រសិនបើទឹកប្រាក់បង្គរមានចំនួនលើសពីទឹកប្រាក់ក្នុងវិក្កយបត្រជាក់ស្តែង ដែលនាំឱ្យមានពន្ធកាត់ទុក បង់លើស នោះប្រាក់ពន្ធដែលលើសអាចកាត់កងជាមួយពន្ធកាត់ទុកដែលត្រូវបង់ក្នុងខែ។ ករណីមាន ឥណទានពន្ធកាត់ទុកនៅសល់ អ្នកជាប់ពន្ធអាចយោងទៅកាត់កងជាមួយពន្ធកាត់ទុកនៅខែបន្តបន្ទាប់។
 - ប្រសិនបើទឹកប្រាក់បង្គរមានចំនួនតិចជាងទឹកប្រាក់ក្នុងវិក្កយបត្រជាក់ស្តែង នោះអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់ ប្រាក់ពន្ធកាត់ទុកបន្ថែមនៅក្នុងខែ លើមូលដ្ឋានទឹកប្រាក់លម្អៀង។

III. ការកាត់ត្រាប្រតិបត្តិការចំណូលបង្គរ

ប្រសិនបើមានការកាត់ត្រាប្រតិបត្តិការចំណូលបង្គរ ហើយបន្ទាប់មក បានចេញវិក្កយបត្រចំណូលជាក់ស្តែងទៅ អ្នកទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ សម្រាប់គោលដៅប្រកាសពន្ធប្រចាំខែ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវធ្វើការកាត់ត្រា និងប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធ ដូចខាងក្រោម៖

ក. ការកាត់ត្រាប្រតិបត្តិការចំណូលបង្គរ

១. អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកាត់ត្រាចំណូលបង្គរ ដោយយោង លេខសក្ខីបត្រចំណូល កាលបរិច្ឆេទ ទឹកប្រាក់ និង បរិយាយ នៅក្នុងបញ្ជីទិនានុប្បវត្តិលក់។
២. ចំពោះប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ទឹកប្រាក់នៃចំណូលបង្គរដែលបានមកពីសកម្មភាពអាជីវកម្ម និង សកម្មភាពបន្ទាប់បន្សំ គឺជាកម្មវត្ថុនៃប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៥០ នៃ ប្រកាសស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។
៣. ចំពោះអាករលើតម្លៃបន្ថែម ទឹកប្រាក់នៃចំណូលបង្គរនេះ មិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃអាករលើតម្លៃបន្ថែម ដោយ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់នៅពេលចេញវិក្កយបត្រចំណូលជាក់ស្តែង។

L202509300032TD3418

ខ. ការកត់ត្រាចំណូលតាមវិក្កយបត្រជាក់ស្តែងលើប្រតិបត្តិការបានបង្ហាញ

១. នៅពេលដែលអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវចេញវិក្កយបត្រចំណូលជាក់ស្តែង ដែលទាក់ទិននឹងប្រតិបត្តិការដែលបានបង្ហាញ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកត់ត្រាចំណូលនោះនៅក្នុងបញ្ជីទិន្នន័យវិគ្គយបត្រ ដោយត្រូវយោងទៅលេខសក្ខីបត្រចំណូលបង្កើតទាក់ទិន (មួយឬច្រើន) ដែលបានធ្វើការប្រកាសនៅក្នុងបញ្ជីទិន្នន័យវិគ្គយបត្រកំរិត។
២. ចំពោះប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ក្នុងករណីមានទឹកប្រាក់លម្អៀងរវាងចំណូលបង្កើត និងចំណូលតាមវិក្កយបត្រជាក់ស្តែង ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖
 - ប្រសិនបើទឹកប្រាក់បង្កើតមានចំនួនលើសពីទឹកប្រាក់ក្នុងវិក្កយបត្រជាក់ស្តែង ដែលនាំឱ្យមានពន្ធបង់លើសនោះប្រាក់ពន្ធដែលលើសអាចកាត់កងជាមួយប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ដែលត្រូវបង់ក្នុងខែ។ ករណីមានឥណទានពន្ធនៅសល់ អ្នកជាប់ពន្ធអាចយោងទៅកាត់កងជាមួយប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនៅខែបន្តបន្ទាប់។
 - ប្រសិនបើទឹកប្រាក់បង្កើតមានចំនួនតិចជាងទឹកប្រាក់ក្នុងវិក្កយបត្រជាក់ស្តែង នោះអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបន្ថែមនៅក្នុងខែ លើមូលដ្ឋានទឹកប្រាក់លម្អៀង។
៣. ចំពោះអាករលើតម្លៃបន្ថែម ទឹកប្រាក់នៅលើវិក្កយបត្រចំណូលជាក់ស្តែង ជាកម្មវត្ថុនៃការប្រកាសបង់អាករលើតម្លៃបន្ថែម។

IV. ទោសទណ្ឌ

ការប៉ាន់ស្មានទឹកប្រាក់ចំណូលឬចំណាយបង្កើត គឺត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើប្រតិបត្តិការប្រវត្តិសាស្ត្រដែលកើតមានឡើងចំពោះប្រតិបត្តិការដែលមានលក្ខណៈដូចគ្នាឬប្រហាក់ប្រហែល ឬតាមសមាមាត្រនៃទឹកប្រាក់សរុបរៀបរយរយៈពេលឬទំហំប្រើប្រាស់តាមខែនីមួយៗ។ ក្នុងករណីបុគ្គលណាមួយមានចេតនាកត់ត្រាទឹកប្រាក់បង្កើត មិនបានត្រឹមត្រូវឬក្លែងបន្លំក្នុងគោលបំណងធ្វើការបន្ថយមូលដ្ឋានប្រាក់ពន្ធ ត្រូវចាត់ទុកថាជាការប្រព្រឹត្តអំពើរំលោភក្នុងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២២៥ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ និងត្រូវរងនូវទោសទណ្ឌដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៣៥ និងមាត្រា២៤៣ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធជាធរមាន។

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ សង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា គ្រប់អ្នកជាប់ពន្ធទាំងអស់ដែលធ្វើសកម្មភាពអាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នឹងយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃសេចក្តីណែនាំនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

រដ្ឋមន្ត្រីប្រតិភូអមនាយករដ្ឋមន្ត្រី
ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាល
ទទួលបន្ទុកជាអគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

គង់ វិបុល